

12. Twierdzenie Rolle'a i twierdzenie Lagrange'a.

Wykład: 3.6.01.2005

Ćwiczenia: 13.01.2005

Kolokwium nr 12: 17.01.2005 - powtórzeniowe (3 zadania, można zdobyć 15 punktów)

517. Dla danych różnych liczb rzeczywistych a i b oraz zbioru $Z \subset \mathbb{R}$ chcemy formalnie zapisać warunek, że istnieje w zbiorze Z liczba (ostro) między a i b , nie wiemy jednak z góry, która z liczb a, b jest większa. Które z podanych warunków są do tego celu odpowiednie?

- (♣) $\exists_{c \in Z} a < c < b$
- (◇) $\exists_{c \in Z} a < c < b \wedge b < c < a$
- (♡) $\exists_{c \in Z} a < c < b \vee b < c < a$
- (♠) $\exists_{c \in (0,1)} ac + b(1-c) \in Z$
- (♣♣) $\exists_{c > 0} ac + b(1-c) \in Z$
- (◇◇) $\exists_{c \in [0,1]} bc + a(1-c) \in Z$
- (♡♡) $\exists_{c \in (0,1)} a + (b-a)c \in Z$
- (♠♠) $\exists_{c \in (0,1)} a + (a-b)c \in Z$
- (♣♣♣) $\exists_{c \in Z} \frac{c}{b-a} \in (0,1)$
- (◇◇◇) $\exists_{c \in Z} \frac{c-b}{b-a} \in (0,1)$

$$(\heartsuit\heartsuit\heartsuit) \quad \exists_{c \in \mathbb{Z}} \frac{c-a}{b-a} \in (0,1)$$

$$(\spadesuit\spadesuit\spadesuit) \quad \exists_{c \in \mathbb{Z} \setminus \{a\}} \frac{b-a}{c-a} > 1$$

518. Przyporządkować następującym twierdzeniom podane niżej warunki oraz powiedzieć, co mówi warunek nieprzyporządkowany żadnemu twierdzeniu.

(i) **Własność Darboux funkcji ciągłych:** Jeżeli funkcja f jest ciągła na przedziale $[a,b]$, to

(ii) **Własność Darboux pochodnej funkcji:** Jeżeli funkcja f jest różniczkowalna na przedziale $[a,b]$, przy czym w punktach a i b istnieją odpowiednie pochodne jednostronne, to

(iii) **Twierdzenie Rolle'a:** Jeżeli funkcja f jest ciągła na przedziale $[a,b]$ i różniczkowalna na przedziale (a,b) , a ponadto $f(a) = f(b)$, to

(iv) **Twierdzenie Lagrange'a (o wartości średniej rachunku różniczkowego):** Jeżeli funkcja f jest ciągła na przedziale $[a,b]$ i różniczkowalna na przedziale (a,b) , to

$$(4\clubsuit) \quad \forall_{s \in (0,1)} \exists_{t \in (0,1)} f'(a+t(b-a)) = f'(a) + s(f'(b) - f'(a))$$

$$(5\diamond) \quad \exists_{t \in (0,1)} f(b) = f(a) + (b-a)f'(a+t(b-a))$$

$$(6\heartsuit) \quad \forall_{s \in (0,1)} \exists_{t \in (0,1)} f(a+t(b-a)) = f(a) + s(f(b) - f(a))$$

$$(7\diamond) \quad \forall_{t \in (0,1)} \exists_{s \in (0,1)} f(a+t(b-a)) = f(a) + s(f(b) - f(a))$$

$$(7\spadesuit) \quad \exists_{t \in (0,1)} f'(a+t(b-a)) = 0$$

W następującym zadaniu wykorzystać twierdzenie Lagrange'a oraz własność Darboux funkcji ciągłych (przypomnienie: funkcja różniczkowalna jest ciągła).

519. Funkcje $f_1, f_2, f_3, \dots, f_{12}$ są określone i różniczkowalne na całej prostej rzeczywistej, a ich pochodne są ciągłe. Ponadto

$$f_1(3) = 1, \quad f_1(5) = 2,$$

$$f_2(0) = 3, \quad f_2(4) = -1,$$

$$f_3(-5) = 0, \quad f_3(15) = 10,$$

$$f_4(1) = 2, \quad \forall_x f'_4(x) \neq 1,$$

$$f_5(0) = 0, \quad f_5(2) = 10, \quad \forall_x f'_5(x) \neq 2,$$

$$f_6(0) = 7, \quad \forall_x f'_6(x) > 2,$$

$$f_7(3) = 5, \quad \forall_x f'_7(x) \geq -1,$$

$$f_8(-2) = 0, \quad f_8(0) = 10, \quad f_8(3) = 4,$$

$$f_9(-1) = 0, \quad f_9(1) = 100, \quad f'_9(3) = 40,$$

$$f_{10}(1) = -5, \quad f_{10}(11) = 5, \quad \forall_x 0 < f'_{10}(x) < 2,$$

$$f_{11}(0) = 0, \quad f_{11}(100) = 0, \quad \forall_x -1 < f'_{11}(x) < 2,$$

$$f_{12}(-100) = -100, \quad f_{12}(100) = 100, \quad \forall_x -100 < f'_{12}(x) < 100.$$

A) Dowieść, że dla co najmniej trzech funkcji f_i zachodzi warunek

$$\forall_x f'_i(x) \neq 0$$

B) Dowieść, że dla co najmniej dwóch funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = -1$$

C) Dowieść, że dla co najmniej siedmiu funkcji f_i zachodzi warunek

$$f_i(0) \neq 1$$

D) Dowieść, że dla co najmniej czterech funkcji f_i zachodzi warunek

$$f_i(99) > 0$$

E) Dowieść, że dla co najmniej dwóch funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = 5$$

F) Dowieść, że dla co najmniej jednej funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = 44$$

G) Dowieść, że dla co najmniej trzech funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f'_i(c) = \frac{1}{2}$$

H) Dowieść, że dla co najmniej siedmiu funkcji f_i zachodzi warunek

$$f_i(1) \neq 8$$

I) Dowieść, że dla co najmniej czterech funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_c f_i(c) = 13$$

J) Dowieść, że dla co najmniej jednej funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_{c \neq d} f_i(c) = f_i(d) = 7$$

K) Dowieść, że dla co najmniej dziewięciu funkcji f_i zachodzi warunek

$$\exists_{c, d} f_i(c) = f'_i(d)$$